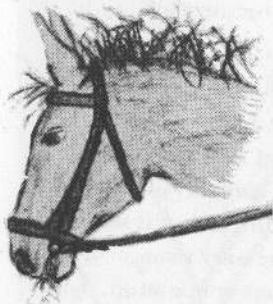

ARBEJDET I LEJRSKOLEN

Lejrskolen i Danmark har for nogle aar siden fejret 25 aars fødselsdag og har altsaa vist sig at være et særdeles levedygtigt foretagende.

Jeg vil nu fortælle om, hvordan en lejrskoles arbejdsplan kan se ud: Men allerførst:

Lejrskole - arbejdsplan

har de to ting overhovedet noget med hinanden at gøre?

Ja, det har de i allerhøjeste grad. Lejrskolen skal nemlig ikke opfattes som et feriested, men maa betragtes som en midlertidig flytning af

skolestuen. Jamen, skal de stakkels børn da ikke have det rart?

Jo, det er netop det, de skal, og de befinder sig alle straalende og har det vidunderligt i samarbejdet med deres kammerater og lærere, selv om vi i lejrskolen forlænger skoledagen, saa den varer hele dagen.

Hvis man i en lejrskoles pædagogiske og kundskabsmæssige budget søgte at veje indtægterne mod udgifterne, ville vægtskaalen med indtægterne straks ryge i bund. Ved at tage paa lejrskole maa vi give afkald paa 10 dages almindeligt skolearbejde hjemme i klassen, men hvad faar vi ikke til gengæld! Børnene kommer i kontakt med en masse masse konkrete ting, arbejdsstoffet og arbejdsformen bevirker, at selv passive børn aktiveres, kammeratskabsfølelsen udbygges yderligere, og lærer og elev kommer til at kende hinanden bedre.

Et lejrskoleophold har ikke kun værdi i øjeblikket, men er frugtbringende baade før og efter.

I geografitimerne før gennemgaar vi det sted, vi har valgt til opholdet, og børnene faar rent konkrete oplysninger, som vækker interesse og iver efter at vide mere.

Saa er der glæden forud, og den er stor! Vi indfører **d a g e n s 5 m i n u t t e r**, der somme tider bliver til et helt kvarter, hvor vi sludrer om, hvad vi kan foretage os, og hvad vi kommer til at opleve, naar vi nu kommer af sted - og her mangler det bestemt ikke paa fantasi.

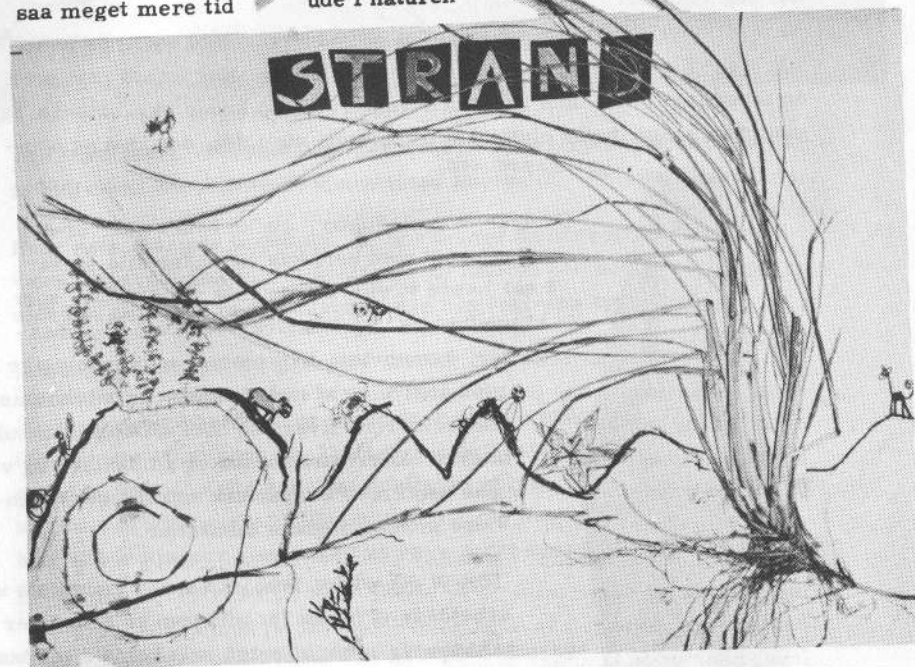
Under opholdet er der mange ting, der peger bagud og bekræfter, hvad vi tidligere har talt om. F. ex. fandt vi sidste aar paa Møn et dige og nogle marskstrækninger, og alt, hvad der var blevet gennemgaaet om Holland aaret før, blev pludselig genopfrisket og gjort levende.

Efter lejrskoleopholdet er vi i undervisningen utallige gange kommet tilbage til noget, vi saa og oplevede sammen, og som vi med glæde uddyber.

Naar man skal lægge en lejrskoles arbejdsplan, kan man vælge mellem to muligheder. Enten kan man hver dag under opholdet afslutte det arbejde, man har beskæftiget sig med den dag, og efter endt lejrskoleophold vende hjem med færdige arbejdsbøger. Eller ogsaa kan man bruge tiden paa lejrskolen til at se saa meget forskelligt som muligt, som man saa arbejder videre paa, naar man kommer hjem. Den første maade kræver en del mere tid til skolestue-
man paa den anden
saa meget mere tid

ude i naturen

arbejde, hvorimod
kan tilbringe

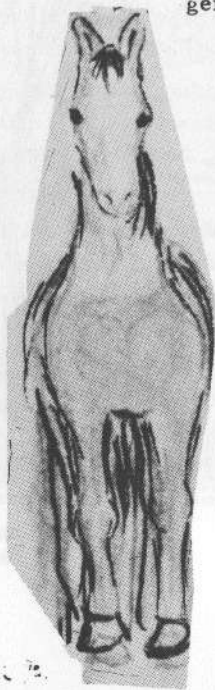

Da vi sidste aar havde lejrskole paa Møn, arbejdede vi paa den første maade, mens vi i aar paa Mols valgte den anden mulighed, især paa grund af den daarlige sommer og det fine efteraarsvejr.

For at faa det fulde udbytte af lejrskoleopholdet maa man før afrejsen have udarbejdet en arbejdsplan, der nøje fortæller, hvad man rent landskabsmæssigt ønsker at opnaa med opholdet. Derfor maa man først gøre sig klart, hvad lejrskolens omgivelser giver os mulighed for at fordybe os nærmere i, en betragtning, der ogsaa ligger til grund for det endelige valg af stedet.

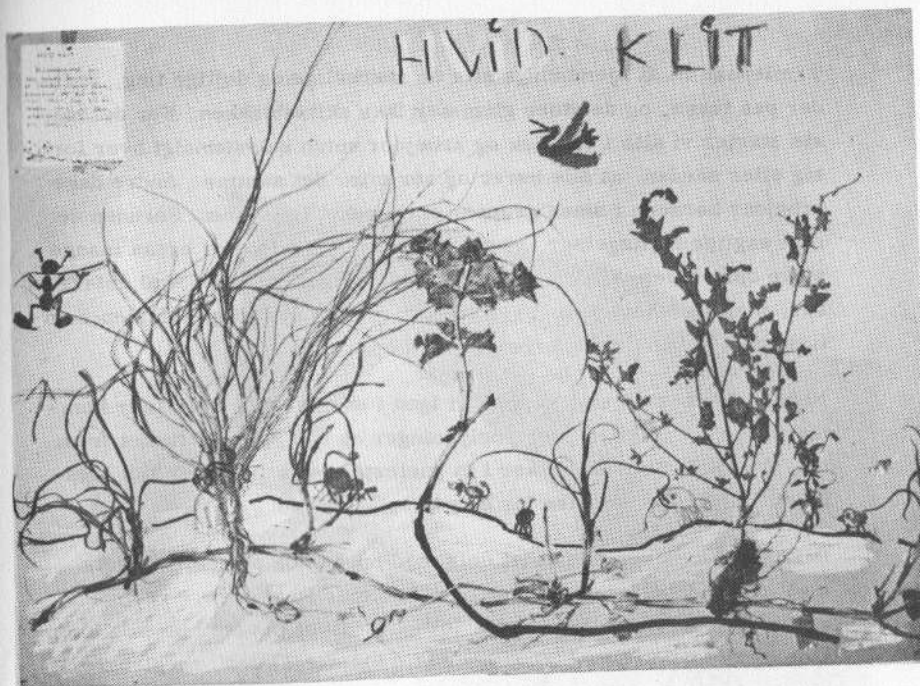
Fuglsølejren paa Mols var saa ideel, som den kunne være. I umiddelbar nærhed af lejren havde vi strand, skov, sø, mose og hedebacker. Vi kunne komme til at besøge en bondegaard, og 15 km derfra laa den gamle hyggelige by Ebeltoft, hvor der var mulighed for at besøge baade et mejeri, et slagteri og et bogtrykkeri, og da vi først var paa stedet, viste det sig, at der var endnu flere muligheder, som vi ikke havde anet noget om.

Vi fandt f. ex. en køkkenmødding fra stenalderen, som optog børnene saa meget, at vi maatte aflægge den flere besøg. Nok er det rart med en forud lagt plan, men lige saa vigtigt er det at kunne improvisere, og man maa kunne dyrke øjeblikket og fordybe sig i det, der lige nu optager interessen.

Ud over de muligheder, stedet byder paa, er der emner, som med held kan anvendes alle steder. I aar havde vi vores egen lille vejrstation, som vi medbragte hjemmefra. Vi havde regnmaal, barometer, hygrometer og termometer med angivelse af maksimums- og minimumstemperaturen. Hver dag blev aflæsningsresultaterne indført paa kurver og i tabeller, og vi gav os af med at spaa om vejret ligesom andre meteorologiske institutter.

Idet vi gik ud fra arbejdsplanens emneliste udarbejdede vi ogsaa før afrejsen en liste over haandbøger, som vi enten selv købte eller laante

paa biblioteket. Foruden haandbøgerne medbragte vi ogsaa et helt lille bibliotek, hvor børnene kunne laane bøger.

Naar man skal paa lejrskole, er der mange forberedelser. Man maa være forberedt paa lidt af hvert, og en fodbold kan udmærket ligge side om side med en blomsterpresse i lejrskolens store kuffert.

Det daglige arbejde i lejrskolen starter lige efter morgenmaden.

Vi samles med børnene og fastlægger dagens program. Vi prøver at faa børnene til at gøre sig klart, hvad de i forvejen ved om det valgte emne, og hertil knytte enkelte yderligere oplysninger. Saa finder vi ud af, hvad vi særlig skal lægge mærke til, og hvor vi skal sætte ind, hvorved vi hjælper børnene til at være mere opmærksomme paa tingene.

Næste punkt paa dagsordenen er arbejdet i marken. Vi drager ud med

samlepose til at hjembringe alle de mærkelige og dejlige ting, vi finder paa turen, og de store glemmer ikke skitseblokken. For det meste starter vi alle i een flok og arbejder enten selvstændigt hver for sig eller saadan, at alle hører og ser efter det samme. Andre dage arbejder børnene i smaa grupper om forskellige emner. Foruden de rent saglige iagttagelser, vi gør paa disse ture, har vi ogsaa mange sjove oplevelser, som ikke lyder af saa meget, naar de skal refereres, men som bevirker, at vi har det rart og hyggeligt sammen, samtidig med at vi virkelig arbejder med opgaven.

Naar vi kommer hjem, samles vi igen i skolestuen. Hver især kommer frem med iagttagelser, oplysninger og ting, de har fundet frem til, altsammen smaa brikker i et puslespil, som lidt efter lidt kommer til at hænge sammen for os paa rette maade.

Disse konklusioner forbundet dels med oplysende skematiske dels med mere fantasiprægede tegninger kommer til at udgøre børnenes arbejdsbøger. Der bliver ogsaa lejlighed til at presse blade og blomster og til at lave smaa samlinger af muslingeskaller, sneglehuse, grankogler m. m. I hvert fald for de mindre børns vedkommende er tegningerne det væsentlige. Udførelsen af den skematiske tegning viser straks, om det gennemarbejdede stof er forstaaet, og tegningerne hjælper til at huske stoffet bedre.

Om lejrskolearbejdet som helhed kan siges, at alle er meget aktive. Børn, som hjemme er mere eller mindre passive, blomstrer op, kaster sig med iver over arbejdet og er fantastisk energiske.

Hjemrejsen er heldigvis ikke afslutningen paa et lejrskoleophold.

Vi har i aar snakket lejrskole og arbejdet med emner derfra længe efter, hvorved arbejdsomaadet blev større og det afsluttende arbejde bedre. Emnerne fra lejrskolen er endnu ikke brugt op, og skulle de en dag blive det, er vi sikkert saa langt fremme i aaret, at vi kan begynde at glæde os til næste lejrskole.

Hanne Nielsen

